

שאלות ותשובות – קולות קוראים

כללי

- ← **שאלה:** מועד ההגשה קצר מאוד (21.12.2020), כלומר 9 ימי עבודה. האם אפשר להאריך את מועד ההגשה?
- תשובה:** אנו מודעים לאילוצים, אך אין אפשרות להאריך את המועד. בשנה לא רגילה שבה אין תקציב מדינה, עצם העובדה שיש תקציב למחקר היא לא מובנת מאליה.
- ← **שאלה:** לאן להגיש את הצעת המחקר?
- תשובה:** ההגשה היא לתיבת ההגשה של אגף הרכז למרכזים שנמצא ברחוב שבטי ישראל 34. יש לוודא שהשליח אכן מגיש לתיבת המכרזים ולא לדואר.
- ← **שאלה:** האם יש אפשרות להגיש בדיסק ולא בהתקן אחסון נייד (דיסק און-קי)?
- תשובה:** לא, אין לנו אפשרות להכניס דיסקים למחשב.
- ← **שאלה:** כמה הצעות יתקבלו לכל קול קורא?
- תשובה:** הצעה אחת, ייתכן שבמקרים חריגים נאשר שתיים.
- ← **שאלה:** מהו מספר העמודים של כל הצעה?
- תשובה:** ארבעה עמודים לא כולל דף אתיקה.
- ← **שאלה:** האם הגשת ההצעות יכולה להיות כתובה בשפה האנגלית?
- תשובה:** לא, גם המחקר וגם הצעת המחקר יהיו כתובים בשפה העברית.
- ← **שאלה:** האם ישנה צפייה שנתייחס לכל שאלות המחקר בהצעה אותה אנו מגישים?
- תשובה:** כן.
- ← **שאלה:** כמה תקורה אפשר לכלול בתקציב?
- תשובה:** 13%.
- ← **שאלה:** האם יש פורמט ספציפי להגשת התקציב בקובץ אקסל?
- תשובה:** לא.
- ← **שאלה:** הרקע שכתוב בקולות הקוראים קצר מאוד, האם עליי להסתפק רק ברקע שכתוב שם?
- תשובה:** לא. עליכם לכתוב סקירה מתוך ידע מחקרי קודם, הבנה שלך ותובנות שלך מתוך התחום אותו אתה חוקר.
- ← **שאלה:** האם מישוהו שעובד בחלקיות משרה במשרד החינוך יכול להגיש הצעה?
- תשובה:** לא.
- ← **שאלה:** האם ניתן לשלב חוקר מחו"ל כאחד מהחוקרים הראשיים במחקר?
- תשובה:** חוקר ראשי צריך להיות שייך למוסד ישראלי המוכר על ידי המל"ג.
- ← **שאלה:** האם המוביל במחקר חייב להיות מרצה בכיר או גם מרצה עמית בסגל יכול להיות מוביל?
- תשובה:** המרצה צריך להיות בתקן קבוע.
- ← **שאלה:** האם יש אפשרות להגיש הצעה למי שאינו חבר סגל באוניברסיטאות או במכללות?
- תשובה:** לא.
- ← **שאלה:** האם חוקר יכול להגיש הצעות מחקר למספר קולות קוראים?
- תשובה:** כן, חוקר ראשי להגיש הצעות מחקר למספר קולות קוראים.
- ← **שאלה:** האם מכוני מחקר יכולים להגיש הצעות?

תשובה: בקולות הקוראים הגדולים של לשכת המדען הראשי אין אפשרות לגשת שלא באמצעות רשות מחקר של מוסד אקדמי.

⌵ **שאלה:** האם מספר חוקרים ממכלה תחת רשות מחקר, יכולים להגיש הצעה משותפת?
תשובה: כן. יש קולות קוראים בהם אנו מבקשים צוות ויש קולות קוראים בהם ניתן להגיש את ההצעה לבד. אנו מאמינים שכדאי להגיש בצוות מכיוון שיש ערך לניסיון ולידע של כל אחד מהחוקרים.

⌵ **שאלה:** האם ניתן לכלול סעיף שכר לחוקרים וגם העסקה של עוזרי מחקר?
תשובה: לחוקרים המועסקים במשרה המלאה לא ניתן לשריין שכר, עוזרי מחקר ניתן לשריין.

⌵ **שאלה:** בקולות הקוראים הגדרתם את שאלות המחקר, שיטת המחקר וכדומה. האם יש מקום לאוטונומיה של החוקר ולגמישות? האם יהיה אפשר להוסיף שאלות מחקר נוספות במידה ויעלו במהלך כתיבת ההצעה?
תשובה: ההגדרה של שאלות המחקר היא חלק מתהליך שלשכת המדען עוברת בשנים האחרונות. אנו מנסים לדייק יותר ויותר את המחקרים כדי שיתנו מענה לצרכי המשרד. יש מידה מסוימת של גמישות, ניתן להוסיף שאלות מחקר, להרחיב את המחקר לאוכלוסיות נוספות, אך אין מקום לקצץ בשאלות המחקר. חשוב לשים דגש על שמירת היסודות ותשתי המחקר כפי שכתוב בקול הקורא.

⌵ **שאלה:** האם ניתן לבחון תהליכי למידה בקורונה במכללות לחינוך (לא בבתי ספר)?
תשובה: המחקר ייעשה רק בבתי ספר ולא במכללות לחינוך. המחקרים לא יתבצעו על סטודנטים להוראה, אלא על בתי ספר, מורים ותלמידים.

⌵ **שאלה:** האם אפשרי שאחת משאלות המחקר תיבחן באופן כמותי ושאלה אחרת תיבחן באופן איכותני?
תשובה: . כדי לקבוע מדיניות אין אנו יכולים להסתמך על מדגמים מצומצמים. לכן, מחקר איכותני לא יוכל לעמוד בפני עצמו.

⌵ **שאלה:** התבקשנו להשתמש בתוכנה ספציפית לשם ניתוח העוצמה ובחירת המדגם (G Power). מדוע? ישנם תוכנות אחרות כגון R, mplus אשר ניתן לערוך בהן ניתוחי עוצמה בצורה טובה יותר.
תשובה: תוכנה זו מובאת כדוגמא. אין בעיה להשתמש בתוכנות אחרות.

⌵ **שאלה:** מהו גודל המדגם אותו שאתם דורשים?
תשובה: אנו מבינים את המורכבות של להציע מדגם עוד לפני שיש כלי מחקר ומשתנים מכיוון שהדגימה מבוססת על מספר המשתנים שאנו משתמשים בהם. בהצעת המחקר אנו מצפים לראות כיוון לחישוב הדגימה ולא בהכרח את החישוב המדויק. החישוב המדויק יעשה רק לאחר דגימת הכלים ולאחר החלטה על המתודולוגיה. הנושא של חישוב מדגמים הוא חשוב מאוד, אנו מנסים להתכנס לקראת אמות מידה עם רף גבוה.

⌵ **שאלה:** האם ישנה צפייה שנציג בהצעת המחקר את כלי המחקר (השאלות)?
תשובה: לא, בהצעת המחקר אנו מבקשים לראות כיוון חשיבה בהקשר של כלי המחקר. אם יש כלי קיים או עליכם לפתח את הכלי אז יש צורך לציין זאת. יש לציין את הידע התיאורטי עליו אתם מתבססים בבניית כלי המחקר.

⌵ **שאלה:** האם יש אפשרות לפתח כלי מחקר חדשים?
תשובה: לאור קיצור לוחות הזמנים של המחקר, הכוונה היא לכלי מחקר קיימים. במידה וחוקר יעדיף לפתח כלי מחקר ולתקף אותם, נוכל לשקול הארכה של לוחות הזמנים לשלב זה.

⌵ **שאלה:** קשה מאוד להגיע לתלמידים במערכת החינוך. ללא אישור של המערכות אי אפשר כלל לחקור. מה אפשר לעשות אם אי אפשר להגיע לנחקרים?

תשובה: בניית המחקרים שממומנים על ידי לשכת המדען הראשי נעשית על ידי אנשי המקצוע במשרד ויש לכך משמעות מבחינת פתיחת הדלתות. לדוגמה כאשר מדובר על מחקר התערבות או פונים למנהלי המחוזות ויחד איתם פונים לבתי ספר מסוימים. אנו עושים מאמצים רבים כדי להקל על כניסת החוקרים.

← **שאלה:** במידה ונכתב בקול הקורא שצריך להיות מדגם מסוים, האם יש date base?

תשובה: תוכלו להסתכל באתר השקיפות החינוכית ובו ניתן להוציא קובץ אקסל שמציג את כל בתי הספר במדינה, אפשר לבצע מיון על בסיס חתכים ומאפיינים שונים.

← **שאלה:** האם יש דרישה לדגימה במגזרים מסוימים או מדדי טיפוח שונים?

תשובה: ברוב הקולות הקוראים יש הנחייה לגבי מגזר. יש קולות שבהם כתבנו שבמידה וההתערבות תהיה אפקטיבית במקום מסוים אז נוכל להרחיב את ההתקשרות ולכלול גם אוכלוסיות נוספות.

← **שאלה:** מבחינת עיצוב המחקר, האם להתייחס למצב שבו תהיה חזרה לשגרה או לא?

תשובה: הכיוון הבטוח הוא מתודולוגיה המבוססת איסוף נתונים מקוון.

גמישות בית ספרית בעידן הקורונה ולאחרי

← **שאלה:** מהו אורך המחקר?

תשובה: לכל מחקר ישנו אורך שונה המצוין בקולות הקוראים

← **שאלה:** בקול הקורא התבקשנו להתייחס לכל שכבות הגיל, לכל שלבי החינוך, לכל המגזרים ולכל מדדי הטיפוח. האם אפשר להתייחס רק לאוכלוסייה מסוימת?

תשובה: הקושי מובן. במידה ולתפיסתכם אין אפשרות להתייחס בכלי המחקר המצויים בידכם לכלל האוכלוסיות, יש צורך לנמק זאת. כדאי להציע מחקר גישוש מצומצם באוכלוסיות נוספות שלא כללתם במחקר.

החינוך החברתי במהלך משבר הקורונה

← **שאלה:** האם ניתן להתמקד בחקר הפעולה של תנועות הנוער, בבתי הספר ומחוצה להם, בחינוך החברתי של תנועות הנוער?

תשובה: כן, עם זאת יש לתת דגש ל-תנועות נוער, ארגוני נוער, יחידות נוער, פעילות של"ח (בדגש על המש"צים), שיעורי חינוך חברתי, ימי לוח – טקסים.

פיתוח לומד עצמאי בלמידה מרחוק

← **שאלה:** האם מספיק להתמקד רק בתלמידי חטיבות ביניים (עם הצדקה תיאורטית)?

תשובה: ניתן לבחור שכבת גיל מסוימת- חטיבת ביניים או תיכון. ייתכן שגילאי יסודי (כיתות ה'-ו'), יוכלו להתאים אך צריך לתת לכך הצדקה תיאורטית. עם זאת, המדגם צריך להיות מייצג.

← **שאלה:** האם המחקר צריך להיות חוצה מקצועות לימוד?

תשובה: אפשר לבצע מחקר על תחום דעת מסוים, אך צריך לקחת בחשבון שאנו רוצים לקבל עקרונות שרלוונטיים לתחומי דעת נוספים.

התאמה אישית של ההוראה המקוונת

← **שאלה:** לא מוצג בקול הקורא התייחסות לתחומי דעת מסוימים. כיצד מצופה לערוך מחקר על התאמה אישית של הוראה בלי תחומי דעת ספציפיים? בנוסף, מדובר בקול הקורא על שימוש והתאמה של כלים טכנולוגיים, האם מצופה שנפתח את ההתאמות?

תשובה: קול הקורא הזה הגיע מתוך השאיפה של המשרד והמדיניות של קידום ההכלה במשרד החינוך, זוהי תפיסה שצריך להתאים את תהליכי ההוראה ולמידה לצרכיו ואתגריו של כל ילד. כלומר, גם אם מבצעים את המחקר במתמטיקה, יש להציג עקרונות שרלוונטיים וניתן ליישם אותם בכל תחומי הדעת. חשוב להדגיש שלא מדובר על הכלה של אוכלוסיות בחינוך המיוחד, אלא על התאמה של תהליכי ההוראה והלמידה לכל אחד ואחד מהילדים בכיתה. מצופה שיעשו התאמות של הכלים, כי בסופו של דבר משתמשים בהם במסגרת הפיילוט וההתערבות.

← **שאלה:** מהי אוכלוסיית היעד במחקר?

תשובה: בעמוד 3 סעיף 7 א' מצוין: "זיהוי אוכלוסיות היעד הרלוונטיות, בכיתות הטרוגניות, בבתי ספר על יסודיים".

סביבות למידה מותאמות פדגוגיה משולבת (היברידית)

← **שאלה:** יש שאלת מחקר שמתמקדת באופן ברור בסביבות למידה פיזיות, האם מדובר גם על סביבות למידה וירטואליות?

תשובה: אפשר להגיש הצעה המשלבת התייחסות לסביבות למידה וירטואליות ולסביבות למידה פיזיות.

← **שאלה:** האם מדובר על סביבה אחת או סביבות רבות?

תשובה: אפשר סביבה אחת, אך חשוב שתשימו לב שעליכם להסיק מהסביבה הנחקרת עקרונות שהם רלוונטיים גם לתחומי דעת נוספים.

← **שאלה:** האם בתי הספר שנבחרו בסעיף 7.2 הם בתי הספר שיבחרו גם בסעיף 7.4?

תשובה: כן

← **שאלה:** מהו גודל המדגם ומה הציפייה למספר בתי ספר שיבחרו?

תשובה: על פי חישוב סטטיסטי